

prima instanță: E. Galușceac
instanța de apel: N. Budăi, N. Cernat, V. Efros

ÎNCHEIERE

25 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecători

Svetlana Filincova
Maria Ghervas
Dumitru Mardari

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Școala de Arte „Alexei Stîrcea”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Irina Baran împotriva Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”, intervenient accesoriu Consiliul municipal Chișinău, cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară, obligarea încetării acțiunilor de hărțuire și discriminare la locul de muncă, obligarea de a încheia contractul individul de muncă pe un termen nedeterminat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2016, prin care a fost admis apelul declarat de Irina Baran, casată parțial hotărârea Judecătoreiei Botanica, municipiul Chișinău din 22 septembrie 2015 și emisă în această parte o nouă hotărâre, în rest hotărârea fiind menținută,

c o n s t a t ă:

La 03 martie 2015, Irina Baran a depus cerere de chemare în judecată împotriva Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”, intervenient accesoriu Consiliul mun. Chișinău, cu privire la anularea ordinului de sancționare disciplinară, obligarea încetării acțiunilor de hărțuire și discriminare la locul de muncă, obligarea de a încheia contractul individul de muncă pe un termen nedeterminat, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că prin ordinul din 01 septembrie 2006 a fost angajată în funcție de profesor în cadrul Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”. În vara anului 2014 a depistat mai multe ilegalități în cadrul instituției și din aceste considerente s-a adresat către Consiliul mun. Chișinău cu solicitarea de a autoriza continuarea studiilor de către copiii înmatriculați în prezenta școală.

Susține reclamanta că deoarece opiniile sale nu corespundeau cu cele ale administrației școlii, a fost supusă unor acțiuni de discriminare prin hărțuire, fapt ce a determinat-o, la 06 octombrie 2014 s-ă se adreseze către Consiliul pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, cu solicitarea de a fi constatată discriminarea sa prin hărțuire la locul de muncă.

Astfel, la 11 noiembrie 2014 au avut loc audieri publice, cu prezența administrației instituției în persoana Emei Matei și a altor martori, iar la 12 noiembrie 2014 a fost impusă de administrație să dea explicație în scris referitor la locul aflării sale la 11 noiembrie 2014, ora 13:00 și de ce nu au fost desfășurate orele de dirigiență.

Menționează că prin decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității din 30 decembrie 2014 s-a constatat faptul discriminării sale prin hărțuire la locul de muncă, administrația Școlii de Arte „Alexei Stîrcea” fiind obligată să înceteze imediat hărțuirea în privința sa.

Invocă că după recepționarea deciziei din 30 decembrie 2014, administrația școlii nu și-a schimbat atitudinea, ci dimpotrivă, a avut un comportament mult mai agresiv.

Mai indică reclamanta că la 22 ianuarie 2015 a fost organizată adunarea profesorală, în cadrul căreia administrația școlii a comunicat profesorilor că aceștia urmează să încheie alte contracte individuale de muncă, exact ca și contractele care au fost încheiate la 25 august 2014, doar că parafele libere să fie completate la computer.

Susține că după ce a recepționat exemplarul său de contract, a constatat că acesta este falsificat și a refuzat să-l semneze, atenționând administrația asupra faptului că contractul prevedea un termen de 1 an, în loc de 2 ani conform contractului semnat la 25 august 2014.

Afirmă Irina Baran că după ce a atenționat asupra acestei modificări și toți profesorii au sesizat că contractele au fost modificate, administrația școlii a indicat că aceasta este cerința Direcției Cultură.

Ulterior, în noul contract era indicată data de 22 ianuarie 2015, dar a fost impusă de administrație să indice data semnării contractului 25 august 2014.

Totodată, deși la 22 ianuarie 2015 directorul instituției nu mai activa, fiind demis din funcție, contractul impus salariaților spre semnare era semnat de către acesta.

Indică reclamanta că după ce a refuzat semnarea contractului de muncă, administrația a expediat în adresa sa o pretenție prin care a solicitat prezentarea explicațiilor asupra motivelor distrugerii contractului individual de muncă.

La 04 februarie 2015 a expediat în adresa angajatorului răspuns la pretențiile înaintate, prin care a negat nimicirea contractului, invocând că contractul semnat de aceasta la 25 august 2014 se păstrează la instituție, iar refuzul semnării la data de 22 ianuarie 2015 a unui contract individual de muncă fals, nu poate fi interpretat ca nimicire a contractului.

La 05 februarie 2015 Ministerul Educației a solicitat administrației instituției să înceteze ilegalitățile indicate în decizia Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității, iar la 18 februarie 2015 Primăria mun. Chișinău a informat reclamanta despre faptul că la cererea acesteia a fost efectuat un control la Școala de Arte „Alexei Stîrcea”, fiind constatate mai multe nereguli.

La 19 februarie 2015 directorul interimar al Școlii de Arte „Alexei Stîrcea”, Ema Matei a emis ordinul prin care a fost sancționată cu „mustrare aspră”, pentru distrugerea contractului individual de muncă în prezența a doi martori angajați ai instituției, iar la 27 februarie 2015, angajatorul a solicitat reclamantei să se prezinte pentru a semna duplicatul contractului individual de muncă.

Invocă reclamanta că urmare a acțiunilor ilegale și nejustificate ale angajatorului, a avut nevoie de mai multe ori de asistență medicală, precum și a beneficiat de serviciile unui psiholog pentru depășirea stărilor de depresie.

Solicită Irina Baran anularea ordinului nr. 01-14/9 din 19 februarie 2015 emis de directorul interimar Ema Matei, prin care i-a fost aplicată sancțiunea „mustrare aspră”; obligarea încetării acțiunilor de hărțuire; obligarea încheierii contractului individual de muncă pe un termen nedeterminat, aplicând prevederile art. 58 alin. (3) Codul muncii, conform ordinului de angajare din 01 septembrie 2006; repararea prejudiciului moral estimat în sumă de 50 000 lei; compensarea cheltuielilor de judecată compuse din plata pentru serviciile juridice în mărime de 10 500 lei și a cheltuielilor pentru tratament în mărime de 990 lei (vol. I f.d. 5-10, 135-139).

Prin hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 22 septembrie 2015 acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La 28 septembrie 2015 reclamanta Irina Baran a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2016 a fost admis apelul declarat de Irina Baran, casată parțial hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 22 septembrie 2015 și emisă în această parte o nouă hotărâre prin care:

S-a anulat ordinul nr. 01-14/9 din 19 februarie 2015 cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare în privința salariatei Irina Baran;

S-a obligat Școala de Arte „Alexei Stîrcea” să înceteze acțiunile ilegale de hărțuire în privința Irinei Baran;

S-a încasat de la Școala de Arte „Alexei Stîrcea” în beneficiul Irinei Baran suma de 4 000 lei cu titlu de prejudiciu moral;

S-a încasat de la Școala de Arte „Alexei Stîrcea” în beneficiul Irinei Baran suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest hotărârea Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 22 septembrie 2015, în partea în care au fost respinse pretențiile înaintate de către Irina Baran, a fost menținută.

Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, la 31 martie 2016 Școala de Arte „Alexei Stîrcea” a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2016, cu menținerea hotărârii Judecătoria Botanica, mun. Chișinău din 22 septembrie 2015.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea.

Sustine că instanța de apel a neglijat încheierea Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău din 22 aprilie 2015, a interpretat eronat art. 174, 123 alin. (5) și 178 alin. (1) Codul de procedură civilă și nu a aplicat corespunzător prevederile art. 131 alin. (4) Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 12 februarie 2016 (f.d. 231), recursul depus de Școala de Arte „Alexei Stîrcea” la 31 martie 2016 se consideră declarat în termen.

Analizând modul în care recurentul Școala de Arte „Alexei Stîrcea” și-a exercitat dreptul la recurs, fără a se expune cu referire la legalitatea deciziei instanței de apel atacate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele motive.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, analizând argumentele recursului prin prisma existenței temeiurilor de declarare a recursului, Colegiul constată că acestea nu se încadrează în limitele

stabilite de norma precitată, instanța de apel aplicând corect normele de drept material și de drept procedural.

Subsecvent, în conformitate cu art. 433 lit. a) Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației, în viziunea recurentului, fără a indica un temei prevăzut de art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă, sunt inadmisibile din considerentele că nu se încadrează în prevederile art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și nu constituie temei de casare a deciziei, deoarece recursul exercitat are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Complețul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și jurisprudența CEDO, conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin. (4) Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite la art. 130 Codul de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cu referire la argumentul recurentului privind aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor de drept material, colegiul menționează că în cererea de recurs nu se indică prin ce s-a manifestat aplicarea eronată a normelor de drept material și din care circumstanțe aceasta rezultă.

Colegiul reține că acesta argument al recurentului poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Școala de Arte „Alexei Stîrcea” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de Școala de Arte „Alexei Stîrcea” se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Svetlana Filincova

judcători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari